XIII. évfolyam. Czelldömölk 1917. augusztus 19. 33. szám.

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Binkgrove Rám Az könyvnyomdája Czelldömölk
ide intézendő a a mellemi részt illető közlemények, levelezések és mindennemű pénzilletékek.

Ostffy Lajos dr. főispán beiktatása.

Mindig nagy ünnepe szokott lenni az autonomikus vármegyének az a nap, melyen az uralmon levő kormány bizalmát biró főispánnak a főispáni székbe történő beiktatása folyik le. Nekünk pláne nagy ünnepünk volt a mult keddi nap; mert nemcsak vasmegyei születésű és vasmegyei birtokost neveztetett ki a kormány a főispáni székbe, de olyan embert, aki Vas vármegye tisztikarának ugy tudásával, mint szorgalmával valóságos példaképe, szemefénye volt s később (1910-től) *a czelldömölki választókerületnek* volt általánosan tisztelt, becsült országgyülési képviselője, aki mint ilyen is, megmutatta, hogy kerületének bizalma nem méltatlan emberre szállott.

Maga a beiktatási ünnepély az idők komolyságának megfelelően, egyszerűen, de szivben, lélekben annál nagyszerűbben történt meg. Nem volt káprázatos diszmagyar: nem volt hosszu, parádés kocsisor, de az arcokon, az egyszerű feketeruhákat hordó hivatalos és nem hivatalos vármegyén meglátszott a komoly magasztosság, a mesterkéletlenség.

A 9 órakor kezdődő beiktató megyei rendkivüli közgyülést megelőzően az uj főispán az ev. templomba ment, ahol a közének után Kapi Béla ev. püspök gyönyörű beszédet mondott a nagyszámu és előkelő közönség előtt, majd szép imádságban kérte Isten áldását az uj főispánra.

A vármegyeház 9 órára szorongásig megtelt nagytermeben minden párt képviselve volt.

Herbst Géza alispán megnyitotta a közgyülést, majd felolvasták a kormány leiratát a főispánváltozásról. A közgyülésre küldöttség utján hivták meg az uj főispánt, kinek az élén az egész ünneplő közönség átvonult a székesegyházba, hol Vidoss Lajos dr. prelátus-kanonok ünnepi misét pontifikált. A Te Deum után a közönség a megyeházára tért vissza. Amikor Ostffy Lajos dr. főispán a terembe lépett, harsogó éljennel fogadták, majd az alispán üdvözölte gyönyörű beszéddel, felhiván beszéde végén az uj főispánt az eskü letételére.

Ostffy Lajos dr. szivére tett kézzel, erősen csengő hangon mondta el a törvényben előirt esküt, mely után elfoglalván a főispáni széket, elmondta tartalmas, mindenre kiterjedő programmbeszédét, melyet közérdeküsége miatt szóról szóra a következőkben adunk;

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Őfelsége a vármegyének egy szerény polgárat kivalasztotta és a változott viszonyokban [illegible] megbizásokkal küldötte Önök közé, hogy szükebb hazájának, e nemes vármegyének élére álljon, képviselje az uralkodó jelenlegi kormányat és annak szellemében közmegelégedésre a közjó lehető legtökéletesebb munkalásara irányitsa e vármegye életet.

E tiszteletre méltó, nagy multu vármegyének ez az igénytelen fia az én csekély személyemben melyen meghatva köszönti Önöket, fölöttet, régi otthonában!

Mondjam-e, hogy a legelső érzés, amely eltölt, a hűséges ragaszkodás, a meleg vonzódás, és a halas visszaemlékezés érzése ennek a vármegyének munkás választottai, vezető férfiai és nagyra becsült egész törvényhatósági bizottsága iránt, akik közt és akiknek egykor osztatlan bizalmából én itt kezdtem és majdnem egy évtizeden át itt folytattam azt a munkát, amelynek fonalát ma Királyom parancsából kell ujra felvennem e vezető helyen?

A munkatársak, a régi jóbarátok és jóakarók ma is nagyrészt ugyanazok, mint akik közül 7 évvel ezelőtt választó polgártársaim megbizása a törvényhozás házába küldött innen. Én magam sem változtam meg tekintetes Törvényhatósági Bizottság, ezt elmondhatom, csak korban és hitem szerint sokféle — tapasztalatban lettem öregebb. És megváltoztak azóta az idők!

A világháboru.

Negyedik évébe értünk már annak a világfelfordulásnak, annak a hihetetlen vérözönnek, amelybe hittünk és nemzetünk létének [illegible] szélekben mi is belesodródtunk, amelyben legjobbjaink productio munkára edzett izmait pusztító fegyverek forgatására helyett véres zsebkendőkkel kötöztük, vagy épen eltemettük, amelyben mindnyájan itthon, ahova a harcok durva lépte el nem ért, fokozott erőkifejtéssel dolgozunk, csüggedt homlokkal gyászolunk, aggódunk és sok sok módon nélkülözünk.

Az eredmény, melyet mindezzel szemben eddig felmutathatunk: *egy hatalmasan nagyméretü okulás* ugy a magunk, mint nemzetünk, valamint az egész világ életére vonatkozólag; erőnk büszke öntudata, a jobb jövőnek reménye és az az erős, szilárd hit, hogy »az nem lehet, hogy annyi sziv hiába onta vérét«!

A nagyméretü okulás során az emberi erők teljességének igénybevétele közben az emberbecsülésnek, az emberi munkas egyenlőség értékének kell a haboru tapasztalatokból kiemelkedni.

Ennek megértése egyrészt az uralkodó részéről — szigoru logikaja, másrészt — a nemzet azon milliói részéről, akik eddig csak igen fogyatékos módon juttathattak kifejezésre a nemzeti óhajokat, vágyakat és nemzeti akaratot, hozták létre azt a kormányt, amelynek képviseletében én e helyre kerültem.

A valasztói jog.

Az emberbecsülés, a hareos és dolgozó [illegible] felszinre *azt a teljesen tiszta demokratikus áramlatot*, melynek Magyarországon mindig sok öszinte hive volt, ámbar azok nem számithatók is közéjük, akik a demokráciát hangoztatták ugyan, de amikor ennek alapvető követelményeit önzetlen tettekben, a népjogok igazán demokratikus kiterjesztését célzó törvényalkotásban kellett volna megnyilvanitani, megfeledkeztek arról, vagy félremagyarazták, hogy mit jelent a valódi demokracia. (Ugy van).

Annak a kormánynak, melynek én képviselője vagyok, a legelső és leghangsulyozottabb programm pontja a népjogok demokratikus kiterjesztése, a meghamisitatlan népakarat általános érvényrejuttatása, az általános titkos választójog megalkotása alakjában.

Őfelsége azt a megbizást adta még az előző kormánynak, hogy: »dolgozzon ki *egy olyan törvényjavaslatot, mely a magyar állam létérdekeinek figyelembevételével, a választói jogosultságot kiterjeszti oly mértékben, amely a nagy időknek és a nép által hozott áldozatoknak megfelel.*« (Éljenzés).

Ezen megbizas teljesitését a jelenlegi kormány vállalta és ezzel egy olyan programmot tűzött ki, amelyet mindenkinek a hazában, aki igazán demokratikusan gondolkodik, támogatnia kellene, de sajnos ez a programm épen a magyar képviselőházban nem nyerte el idáig a kivánatos többséget, bár azt hiszem nem is annyira a demokratikus érzés, vagy megértés hiánya, mint inkább a parlamentben szemben álló partkeretek tulságos merevsége folytán, mely ridegen [illegible] ezen programm támogatásától, holott annak a [illegible] sorban [illegible] partkeretnek kötelékén belül [illegible] mikor egy világháboru tanulságai sem születtek meg, a legradikálisabb demokrata elvek is elhangzottak.

Ez a körülmény azonban nem állithatja meg a pergő tüzek ellenállhatatlan erejével előre taszitott idők keretét, azt a haladást, mely a harcoló és a hősnos idők felmagasztott

követelményeinek megfelelően csodákat mivelő munkás kezekbe a nemzetfenntartó és államépitő jogokbol követel és letenni kiván annyit, amennyit a demokratikus mértékkel mért emberi méltóság megérdemel. (Helyeslés.)

Hogy én ennek a kormányzatnak, ennek a demokratikus iránynak, mely a népjogok kiterjesztését a királyi megbizás nemes értelmében tüzte ki célul, őszinte és jelkés hive vagyok, annak magyarázatát megadja, egyfelől pártállásom, másfelől egyénileg vallott világnézetem.

Az egyesült függetlenségi és 48 as párt tagja voltam a parlamentben és annak vagyok tagja ma e helyen is.

Függetlenségi és 48 as elveket valló pártok régi, alapvető programmpontja valósul meg minden demokratikus alkotással, mert hiszen a legteljesebb nemzeti demokrácia forrása 1848.

Olyan pártnak, mely 48-as alapon áll, a demokratikus haladás ezen lépését még csak nem is a háboru tapasztalatai tüzik ki célul, hanem azok csak még sürgetőbben parancsolják neki ezen régi programm megvalósitását.

De egyéniségem minden politikai pártolástól függetlenül is parancsolja nekem, hogy az embert egyéni értéke szerint becsülő, igazán demokratikus iránynak őszinte hive legyek. Kora gyermekségemtől fogva az emberek megbecsülése tekintetében ugy másra, mint önmagamra is az egyéniség, a fizikai és szellemi munkasság becsének mértékét alkalmaztam.

És itt meg kell emlitenem, hogy ez a mérték az én szerény meggyőződésem szerint nem zárja ki a történelmi hagyományok illő megbecsülését.

Történelmi hagyományok.

Magamon tapasztalom azt, hogy habár nem is szükséges, de nem is egészen értéktelen körülmény, ha az ember saját egyéniségének kialakitásanál tiszteletreméltó alapokat és a saját életirány megválasztásánál saját elődeink becses példajában értékes utmutatókat talál keszen.

Nekem például — és ezt bizonyos meghatottság nélkül alig mondhatom el, mindenesetre fokozza ragaszkodásomat Vas vármegyének földjéhez az a körülmény, hogy családom és nemzetségem immár 8 ik évszázada él e földön, valamint az a körülmény is fokozza bennem a szigoru kötelességérzetet tisztem becsületes betöltése iránt, hogy e család és nemzetség tagjai közül a 8-ik vagyok, bár évszázadokra nyuló idő közbevetése után, aki Vas vármegye hajdani Supremus Comesei helyére a főispáni székbe került (éljenzés), de biztosithatom a tek. Törvényhatósági bizottságot arról, hogy sohasem mertem volna én magamnak e vármegye életébe folyást követelni, sőt talán szégyenérzettel huzódtam volna az ismeretlenség homályába; ha e szeretett szép vármegye földjéből elődeimtől rámhárult szerény rögöket megtartani és gyarapitani nem igyekeztem volna saját munkám kifejtésével. Valamint nem is álmodoztam volna afelől, hogy hajdani elődeim, ősapáim ezen diszes helyét elfoglalnom szabad, ha az az elhatározás és remény nem élne bennem, hogy amint eddig sikerült kizárólag saját munkámmal annyi megbecsülést kivivnom, amennyi egy tisztes polgárt megillet, ugy ezen a helyen kizárólag saját erőmből kell megszereznem, minden másra való tekintet nélkül egyéniségemmel azt a bizalmat, azt a becsülést, amelyet Vas vármegye főispáni széke, a koronás királytól, a magyar kormánytól és a tek. Törvényhatóságtól megérdemel!

Tehát a tiszteletreméltó történelmi alapok megbecsülése mellett is egyedül a becsületes demokrácia, a 48-as hagyományok e legbecsesebbike képezi egyéni felfogásom alapirányát is és ez kapcsol össze egyéniség is azzal az irányzattal, melyet a jelenlegi kormány programmja vall.

Ez minket tek. Törvényhatósági bizottság, akik igy gondolkodnak, izzó magyar hazafiságunkat semmiféle mesterkélt aggodalmaskodás a magyarság felsőbbségének, az egyénileg is igazán értékes magyar értelmiség vezető szerepének megjelölése iránt meg nem tévesztheti és egy még részleteiben nem is ismert jogkiterjesztő törvényalkotással szemben el nem térithet a becsületes, emberbecsülő demokratikus iránytól.

Nem pedig azért, mert a jelenlegi kormány minden tagjának ugyancsak izzó magyar lelkületén kivül biztositékul szolgalhat a festett rémképekkel szemben egyfelől a királyi szó, hogy »a javaslat a magyar állam létérdekeinek figyelembevételével készüljön«, másfelől az is, hogy az összes kormánytámogató pártok, de különösen a köztük ma többséget alkotó 48-as alapon álló pártok a magyar állam létérdekeit annyira az egységes magyar nemzeti állam kiépitésében látják, egész létüket annyira a nemzet tősgyökeres magyar elemeinek velük érző, hűséges támogatására alapitják, hogy a reform megvalósitásában az általános emberi jogok biztositása mellett a magyar suprematia megvédése, körül bástyázása, sőt épen ezzel kapcsolatban a nemzeti egység továbbépitése szolgálhat csak vezérlő elvük gyanant.

Épen itt kapcsolódik azután a kormány ezen legelső feladataihoz, a további mind, amit programmul vall, amelyekben en itt a vármegyében különös alkalmakat és tereket is látok hű és hasznos honfiui szolgálatok teljesitésére. Az általános választójog megalkotásával ugyanis koránt sincs kimeritve a kormány feladata.

Szociális reformok.

A háborus évek világeseményei a háborus tapasztalatok következményei nemzeti létünk teljességének érvényesülése tekintetében is fokozott, sőt biztos reményeket nyujtanak. Ennek munkálását és kiküzdését is programmjául valija a mai kormány és vallom én annál is inkább, mert hiszen ezek is mind a 48-as programm alapvető alkotórészei.

A magyar állam területi integritása mellett az egységes nemzeti állam jogainak és érdekeinek érvényesülése ugy a hadseregben, mint a nemzeti nevelés, a gazdasági önrendelkezési jogok, különösen pedig a magyar nemzeti irányu birtokpolitika terén éppen annyira nagy nemzeti jövőt igérő és reméljük, ma már nem utupisticus, hanem belátható időn belül meg is valósuló programpontjai a mai kormánynak, mint ahogyan elsőrendű szociális feladatául tekinti a háboru okozta keserű könnyek letörlését népjóléti, közegészségügyi, rokkant védelmi, csecsemő és anyavédelmi intézmények létesitésével, valamint a háborus zavarokban felszinre került mérhetetlen kapzsiság megfékezését, a szédületes és indokolatlan kereseti és vagyoni emelkedések, eltolódások igazságos korlátozását és e mellett a kiálltó nyomor eltüntetését, azt az igazságos szociális elosztását a meglevő elsőrendü életszükségleti készleteknek, amely helyes rendszer, hozzáértés és jóakarat mellett egyáltalán lehetséges. (Éljenzés.)

Ezekben a kérdésekben, különösen a feladatok első részében én azt hiszem, nem tulzok, midőn állitom, hogy a mai kormány, bár annak összeállitása, még csak tulnyomólag sem áll 48 as alapon, mégis alapvető 48-as programmpontok megvalósitásán munkálkodik s talán épen ez a körülmény fogja ennek a kormányzatnak azt a nagyon óhajtandó helyzetet megteremteni, hogy a magyar nép milljóinak lelkével, az abban olthatatlanul égő nemzeti és szociális vágyakkal elszakithatatlanul összeforrhat, a vele szemben táplált aggodalmakat eloszlathatja és megteremti alapját annak, hogy mindazok, akiknek lelkében a magyar nemzeti eszme, a nemzeti demokrácia és a tisztességes szociális érzék él, egy egységes párttá tömörüljenek oly alapon, mely a magyar nép ideáljaival azonos. (Éljenzés.)

A vármegye és a birtokpolitika.

Nekünk Vas vármegyében ezen programm egyes pontjai közül némelyik különösen közel fekvő érdeket is képvisel.

Ezen érdekeket és a velük reánk háruló feladatokat én azt hiszem ismerem, hiven fogom képviselni illetékes helyen és a vármegye köz javára fogom irányithatni e tekintetben a törvényhatóság tevékenységét.

A nemzeti birtokpolitika terén e vármegyében idáig sem az egészségtelen spekuláció, sem pedig veszélyes nemzetségi irányzatok érvényére jutásának tünetei nem mutatkoznak. De minden esetre figyelemmel fogom kisérni ezt a fontos kérdést is.

A harcok mezejéről hazatérők azonban itt a megye területén is számitani fognak arra és kell, hogy ne hiába számitsanak rá, hogy módjukban lesz ha ők is ugy kivánják — hozzá jutni ahhoz a hajlékhoz, amélyben fejüket lehajtják és ahhoz a földterülethez, amelyet létünk legelső és legbiztosabb bázisának tekintenek. (Éljenzés.)

E vármegyében, ahol már eddig is tiszteletreméltó szociális alkotásokra lehet hasonló téren reámutatni, bizonyosan meg fog adódni a mód és érzék ezen feladat megoldására.

Az agrár kérdéseknek, az intenziv mezőgazdaságnak vármegyénkben különösen hangsuyozható érdekei tekintetében legyen szabad utalnom a képviselőházban mondott ilyen irányu beszédeimre és kijelentenem azt, hogy amit azonban annak idején követeltem, most amidőn terem és talán részben módom is nyilik reá, azokat megvalósitani törekedni fogok.

Az ipar fejlődése.

De a háboru után remélhetőleg fellendülő magyar ipar számára sem fog mellőzött tér lenni Vas vármegye, különösen ennek erős lendülettel fejlődő székhelye, Szombathely városa. E téren az életreváló kezdeményezések mindenkor élénk érdeklődésem s a szükséghez képest támogatásom tárgyát fogják képezni.

Az e szempontból különösen fontos közlekedési és forgalmi eszközök, a vasutak, távíró, telefonhálózat és különösen a közutak, ma sajnos, igen sok kivánni valót tüntetnek fel! Én nem titkolom megelégedetlenségemet e téren s a teendők tekintetében, ha azt majd a háboru fejleményei engedik, magam is kezdeményező fogok lenni, ami azt hiszem a vármegye közönségének is helyeslésével fog találkozni. (Tetszés.)

A kulturális haladás.

Kulturális tekintetben különösen a nemzeti irányu nevelés ügyeiben és az ezt szolgáló igazgatási ágban talán emlékeznek még egyesek, itt a vármegyén egykor végzett szerény munkámra.

Amilyen őszinte, meleg szeretettel dolgoztam ezen ügyekben akkori hivatalfőnökeim helyett intentiói szerint, épen ugy, sőt fokozott mértékben óhajtom az e téren végzett és végzendő munkát figyelemmel kisérni és nagy örömmel közölhetem azt, hogy a vallás- és közoktatásügyi kormány jelenlegi vezetőinek, Apponyi Albert grófnak és Tóth János államtitkárnak programmjával teljesen congonens az, amit én e téren Vas vármegye speciális viszonyai tekintetében helyes iránynak és sürgős teendőnek látok. Nem részletezem ma e kérdést, csak azt érintem, hogy a mai nemzeti irányu nevelés kérdését én az ovodák általánositásával a népiskolákhoz és a polgári iskolákhoz kapcsolódó középfoku gazdasági oktatással vélem egyedül helyesen megoldhatónak.

A felekezeti és állami tanitóknak az a hivatása magaslatán álló része, amely e téren kellőleg nem méltányolható érdemdus munkát végez, az én legmelegebb rokonszenvem, őszinte szeretetem bensőséges érzelmeivel fog mindenkor találkozni! Irántuk ugy, mint az általános kultura és szellemi vezérlés tiszteletreméltó organumai, a positiv vallásos meggyőződést hirdető egyházak és ezeknek papjai iránt mindenkor azt a megkülönböztetett figyelmet és előzékenységet óhajtom tanusitani, amit az én meggyőződésem szerint

feltétlen megérdemelnek, mert ezzel az államkormányzat is épen ugy, mint én annak exponense, csak a céltudatosan összetartó nemzeti erőt növeljük. (Éljenzés.)

A vármegye és tisztikara.

A vármegye és administratioja tekintetében azt hiszem mondanom sem kell, szigoruan alkotmányos erzületem parancsa szerint fogom mindenben az önkormányzatot respektálni. A felügyelet és irányitás az en jogom — a elhatározás a törvényhatóságé — amit szem elől téveszteni soha nem fogok.

A vármegye tisztikara ma is többnyire régi munkatársaimból áll, akiknek egyéni értékét, érdemeit, sőt mé tanylást érdemlő erdekeit is azt hiszem alapjában ismerem.

Ez nekem, de talán a törvényhatóságnak és magának a tisztikarnak is megnyugvasul szolgálhat. (Éljenzés.)

A közigazgatás reformja.

A vármegyei közigazgatásnak talán már nem messze jövőben — azt hiszem a háboru után azonnal, lényeges reformon kell keresztül mennie.

Ezen reform tekintetében ugyan nem ér ek együtt azzal a tervezettel, mely a háboru előtt a képviselőház elé került, de azt hiszem senki sem áltathatja magát a csalódhatatlansag azon büszke fokával, mely egyedül azt a reformtervet tarthatna az állam és a megyei önkormányzat érdekében megfelelőnek.

Én azt hiszem, hogy a municipalis elv teljes megvédése mellett is igen kiváló módok kinálkozuak ugy a közigazgatás nivójának, mint a tisztikar érdekei biztositasanak emelesére.

Az árvaszékek tisztikarára nézve pedig a meglevő rendszer keretén belül is méltányosabb előmenteli módok biztositását látom sürgősen kivanatosnak.

Meg vagyok győződve egyébként, hogy a választójogi rendszer megvaltozasa, demokratizálása szükségképen vonja maga után ugy a vármegyék, mint a községek szervezeteinek reformját is.

A népakarat érvényesülése.

Politikai tekintetben kormányom intentiója szerint arra fogok törekedni, hogy a vezetésemre bizott vármegyében a valodi népakarat minden meg nem engedhető befolyásolás, minden tulzó agitatió és minden korrupt eszköz teljes kizárásával szabadon és függetlenül érvényesülhessen. (Hosszantartó éljenzés és taps.)

Jelenleg a kormány nem egy pártból alakult, ugyanezért, miután én határozott pártállasom dacára is az egesz kormányt képviselem, teljesen egyforma tekintetbevételre számithat részemről a választókerületek polgárságának óhajtása szerint minden párt érvényesülési törekvése a kormány támogató pártok közötti megegyezésnek megfelelően.

A törvényhatóság termében politikai harcok és politikai ellentétek felkeltését minden irányban tőlem telhetőleg megelőzni óhajtom. (Helyeslés.)

Jogos és türelmes politikai véleménynyilvánitásnak azonban, legyen az bar reám esetleg kedvezőtlen is, gatjat vetni nem fogom.

Tudom, vannak a törvényhatóságban régi elvbarátaim, azon pártoknak hivei, amelyekkel közös politikai irányban dolgoztam hűséges kitartással együtt a magyar parlamentben. Ezeknek bizalmara és együttérzésére természetesen elsősorban fogok számitani, de remélem, hogy a közjóra irányuló munkámmal azokat is sikerül meggyőznöm törekvéseim tisztaságáról és önzetlenségéről, akik ma nem vallanak velem egy politikai elvet, azonban e hazat és e nemes vármegyet épen olyan forrón szeretik, akik nem fognak gáncsot vetni, mikodésemnek, mert hiszen ennek csak a vármegye, a vármegye népe, mellyel egyaránt kell összeforva lennünk, vallaná kárát. (Ugy van. Helyeslés.)

Az idők, amelyekét élünk, igen-igen sulyosak. Sokkal több ma a gyász, a baj, a nélkülözés körülöttünk, mint az öröm, mely legfeljebb egyes bölcs államférfiak megnyugtató nyilatkozatai, valamint vitéz seregeink fényes győzelmei nyomán csillan fel nehanéha, — mint legutóbb is — szivünkben az elkövetkezendő kiegyenlitődés, a végsiker, a kiküzdött jobb jövő reményének alakjaban.

De hat az öröm csak akkor lesz igazán az, ha már tényekre és nem csak reményekre épülhet.

Ezért óhajtottam én főispáni beiktatásom külsőségeiben is minden giszt, ünneplő pompat kerülni.

A külső diszt ezekben az időkben, megtisztelésül és hűségünk jeleül egyedül a mai nagy lelki problémák gyötörte koronas királyunk számára tartsuk fenn. (Éljenzés.)

A béke ünnepe.

Valamint tartsuk fenn a valtozatos disz és pompa öröm ujjongó kifejezését arra a várva-vart nemzeti ünnepre, amikor a béke olajagat, a martirok ciprus lombjait és a hősök babérjait együtt fűzhetjük diadalmi koszoruba.

Addig a mi osztalyrészünk a megfeszitett munka, legjobb erőink teljes kifejezése — semmi más.

A dolgos karokat pedig legjobban ékesiti a demokratikus egyenlőség nagyszerű, egyforma ünnepiő köntöse.

A demokratikus kötelességek ezen komoly egyenlőségének tudatában én felhivok mindenkit a helyről, hogy a nehéz idők munkajában, ami még hátra van, tőle telhetőleg részt vegyen, vegyen részt velem, mert hiszen természetes, hogy mint eddig fegyver alatt, ezentul is, bar uj tereknek teljesiteni és kivenni akarom belőle a magam részet. (Helyeslés.)

Ha szivünk hangjára hallgatunk, együtt kell éreznünk ma, együtt mindnyajunknak, hisz mindnyajan viharvert, küzdő nemzetünk jövőjéért remegő magyarok vagyunk, akiknek szive együtt dobban a nagy idők parancsszavára.

Aki ettől idegen, az közös ellenségünk, melyet le kell és le fogunk küzdeni.

Ezzel elfoglalom nemes Vas vármegye főispáni székét. (Hosszan tartó zajos éljenzés és viharos taps.)

A nagy éljenzéssel fogadott programmbeszéd után Radó Gyula dr. vármegyei főjegyző a megyei tisztikar nevében, Weöress István a törvényhatóság nevében üdvözölte az uj főispánt; a munkapárt nevében Náray-Szabó László dr. szólalt föl, kinek beszédére Weöress István, majd Beck Lajos országgy. képviselő és vármegyei törvhatósági bizottsági tag reflektált.

Végül Kapi Béla ev. püspök szólalt fel, kinek szavai után Ostffy Lajos dr. megköszönte a bizalmat, melyet a főispáni szék elfoglalása alkalmával neki a törvényhatóság nyujt.

A közgyűlés befejezése után Kőszeg város küldöttsége Jambrits Lajos polgármester vezetésével, utánna a vármegye tisztviselőinek küldöttsége Herbst Géza alispánnal az élén, Szombathely küldöttsége Kiskos István polgármester vezetésével járultak az uj főispán elé. Az üdvözlő beszédekre az uj főispán jól esett volt kerületének szeretetteljes ragaszkodása. Válaszában kitért arra is, hogy a kerület mandátumát szerette volna Weöress Istvánnal betöltve látni, de mivel ő a jelölés elől kitér, Porkoláb Mihály dr.-t kérte annak elfogadására, ki a függetlenségi pártnak régi oszlopos tagja.

A tisztelgések után a főispán magánosokat fogadott.

Számos távirati üdvözlés is érkezett az uj főispánhoz; — köztük találjuk Mikes János gróf megyéspüspökét, Baditz Lajos kir. közjegyzői kamarai elnökét, Széchenyi Gábor grófét, Székely Ferenc volt igazságügyminiszterét, Sigray Antal grófét, stb. stb.

Mindazok, kik résztvettek a beiktatáson, szép és kellemes emlékekkel megrakodva hagyhatták ott Szombathely ősi városát.

Az ikervári ünnepély.

A leglázasabb türelmetlenséggel készül ugyszólván az egész vármegye arra a minden izében impozáns ünnepélyre, amely ma, vasárnap fog lezajlani az Országos Hadigondozó ikervári parkjában.

Reményeinkben nem csalódtunk. Vármegyénk közönsége hű maradt régi tradicióihoz és osztálykülömbség nélkül a legnagyobb aldozatkészséggel támogatja az Országos Hadigondozó Hivatalt abban a nemes törekvésében, hogy vármegyénként, lakóhelyeikhez lehetőleg közel helyeztessék el a csaták véres borzalmaiban megrokkant hőseinket.

Az ünnepély diszelnökei, védnökei és rendezői sorában helyet foglalnak: Szurmay Sándor honvédelmi miniszter, gróf Mikes János szombathelyi róm. kath. püspök, Kapi Béla ág. h. ev. püspök, dr. Ostffy Lajos főispán, Herbst Géza alispán, dr. báró Korányi Sándor egyetemi tanár, dr. Elischer Gyula egyetemi magántanár, valamint Vas megye társadalmának a legelőkelőbbjei.

Az ügyvezető szükebb rendezőség kiváló szakértelemmel intézi a mulatság menetét, valósággal tündérvárossá alakitván át a gyönyörü parkot. Amint előző cikkünkben már jeleztük, minden elképzelhető szórakoztatásról is gondoskodtak. A rendkivül fényes műsorból kiemeljük még: a katonai repülőgépmutatványokat, Ecsedi Imre urat, a kiváló amatőr-bűvészt és hasbeszélőt bábszinházával, valamint az orosz nemzeti tánccsoportot. Ételről, italról elsőrangu étterem, valamint halászcsárda, gulyássátrak gondoskodnak.

Lesz tarkaszinpad, amelyen nagyszerű magándarabokat fognak bemutatni. A zenét katonazenekar, cigányzenekar és egy elfogott román gyalogezred zenekara fogja szolgáltatni.

Czelldömölkről kirándulók részére a sárvári állomáson fogatok állanak

A czelldömölki kerület nevében Porkoláb Mihály dr. ügyvéd küldöttség élén üdvözölte Ostffy dr.-t, majd Jánosháza választópolgárai nevében Fischer József gyógyszerész és Krenn József jánosházai községi biró köszöntötte az uj főispánt. Ostffy Lajosnak láthatólag

rendelkezésre, melyek díjtalanul igénybe vehetők. Visszautazásra is a kocsik rendelkezésre állanak.

HIREK.

A király születésnapján, f. hó 17-én délelőtt 9 órakor ünnepélyes istentiszolgálat volt, melyen a helyben székelő hivatalok és intézetek képviselői is megjelentek.

Beszámoló — programmbeszéd. Ostffy Lajos dr. főispán, kerületünk volt országgyülési képviselője, jövő vasárnap, aug. 26-án délután 3 órai kezdettel, a helybeli Griff szállodában fogja megtartani beszámolóját. A főispán fogadtatására nagyszabásu előkészületek folynak. — Ugyanezen alkalommal s ugyanott fogja megtartani programmbeszédét a kerület 48 as függetlenségi pártjának uj jelöltje is: Porkoláb Mihály dr. czelldömölki ügyvéd.

Áthelyezett nővérek. Stampfel M. Alice és Vavró M. Magdolna a helybeli kath. leányiskola tanarnői voltak. Alice nővér hosszabb ideje, évek óta volt már itt s közvetlen, kedves, eleven modorával szinte bűvkörébe vonta tanítványait és a szülőket. Magdolna nővér csak egy éve óta volt itt, de ez a rövid idő is elég volt ahhoz, hogy őt megszeressék. Rendi főnökségük most Alice nővért Frigyesfőherceglakra, Magdolna nővért Szepesolaszba helyezte. Fájdalmasan, elszorult szivvel vesszük tudomásul a két jó nővér távozását; a tanítványok és szülők halája kiséri őket a messzeségbe s emléke megmarad közöttünk. Mégis abban a reményben búcsuzunk: talán rövidesen ismét körünkben lesznek! Adja Isten!

Áthelyezés a vasutnál. Németh János máv. ellenőrt, bobai állomasfőnököt, a szombathelyi üzletvezetőség ugyanezek állomásfőnöknek Alsólendvára helyezte át. Németh János uj állomáshelyén mar el is foglalta hivatalát.

Mikor lesz a képviselőválasztás? A vármegye központi választmanya kedden délelőtt gyülést tart, melyen a czelldömölki választás előkészítésével foglalkoznak. Megállapitják a választás napját, választanak választási elnököt, alelnököt és megalakitják a szavazatszedő küldöttségeket.

Halálozás. Id. szenttamási Fekete Károly nagysimonyi földbirtokos, életének 58 ik évében hosszas szenvedések utan Budapesten elhunyt. Tegnap délután temették Nagysimonyiban nagy részvét mellett.

Jótékonyság. Ostffy Lajos dr., varmegyénk uj főispánja, installatiója alkalmaból 1000 koronát tett le a varmegyei rokkant-alap javára.

Hadifogságban. A legujabb kimutatások szerint a 83. gyalogezredből orosz hadifogságba estek járásunkból: Ballér Antal Egyházaskesző, Barasits Ferenc Kemeneskápolna, Bogdány Gábor Ostffyasszonyfa, Csuka Mihály Kemenespalfa, Dobros Imre Ostffyasszonyfa.

Hogyan lehet embersegesen kenyeret adni? A czelldömölkvidéki körjegyzőségben Rákosi Jenő körjegyzőt hálásan emlegeti a népe azon humánus s jólelkü polgaraival együtt, kik a körjegyző és az általa a gabonavásárlás eszközlésének megvitatasara összehivott képviselőtestületek inditványara önként, kamatmentes pénzzel járultak a községek el-
Hitelszükségleteinek szü-
[illegible]
költséget és kamatot a nekik előlegezett gabona utan nem fizetnek. Kemenesmihályfai Klein Testvérek, Kemenessömjénben Spitzer Testvérek, Egry Gyula és Pap Németh József adták a vásárláshoz szükséges összeget. Tokorcs községben Lengyel István. — Megszivlelendő volna a járás többi községeiben is e humánus dolog és jó volna, ha követőkre találna.

Adományok a Népkonyha részére: özv. dr. Balassa Jenőné 10 K, Röh Pálné ecet.

Főispán-installációs sirfák. Tomor Mihály »poeta« polgártársunkat, »A falusi és városi versek« kiadóját is megszállotta az ihlet a legutóbbi főispáni beiktatás alkalmával. Érdekességénél fogva szóról-szóra itt adjuk le a verset:

Főispáni kinevezési emlék.
(Szombathely)

Doktor Ostffy Lajos lett az uj főispán,
Most kilencszáz tizenhetbe insteltálták.
Augusztus tizennégy volt a díszes napja!
Ezerszám mentek a népek a központra.

Idestova nyargalt a sok szép paripa,
Mágnás urak díszbe ültek a hintókba.
Megyeházba rukkult a nagy gárda össze,
S ott az uj főispánt sorba üdvözölte.

A Vasmegyének lett megint uj főura,
Aki a vármegyét tovább kormányozza.
Herbst Géza mellette a régi alispan,
S a Radó főjegyző törzsmagyar készenáll.

Doktor Békássynak lesz egy jó útodja,
Akinek rendesen járt a szekérrudja.
Utána a doktor Ostffy szinte vigyáz,
Nem rángotják ki majd vármegyénk szénáját.

S igy az uj főispánt kisérje szerencse,
Vigan éljen vele szépséges hitvese.
S a világháboru közbe majd elmulik
Minden göröngy s a gond vele eltávozik.

Akkor megint vigan halad a szekerünk;
A kormányzónk egy jobb létre sietve vélünk.
Adja meg az Isten minél előbb legyen,
Doktor Ostffy Lajos köztünk soká éljen.

Szombathely, 1917.

Tomor Mihály
»A falusi és városi versek kiadója«

Mókedvelő. Mult számunkban megirtuk hogy kis leánykák által előadandó szinelőadást a mai napra halasztották. Ma délután fél 4 órakor lesz az előadás a Hungária kertben; szinre kerülnek: Fehérbetétes félcipő és Nagytakaritás c. gyermekszindarabok. A tiszta jövedelem a helybeli beteg katonák élelmezésének javitására fog forditatni.

P. Felicián hirneves énekkaranak hangversenye, melyet e hó 20 án akartak megtartani Szombathelyen, elmarad. P. Feliciánt Pozsonyban, amint misézni ment, megszurták s rajta sulyos seb esett; igy az énekkar nem jöhet el.

Adományok a sebesült katonák részére. A czelldömölki Vöröskereszt-kórház és vasuti üdülő-állomás részére az utobbi héten a következő adományok érkeztek: Gyömörey György (Inta) naponta 10 liter tej, Klaffl Gyula naponta 10 üveg szódaviz, Steinhausl János 100 K, Hollósi Rupert 50 K, Deutsch Gyuláné 40 K, Steiner Lázár 25 korona érték, Huchthausen Edéné 50 drb. uborka, 32 drb. alma, Király Jánosné uborka, sóska, Günsberger Ignác a rum árából 35 kor. 50 fillért volt szives elengedni.

Baleset. Nagy Sándor 27 éves kemeneskápolnai lakos a sághegyi gépházban volt alkalmazva mint gépápoló. Pénteken reggel a kazán takaritása alkalmával az amugy is olajos—zsiros ruhája lángot fogott s mire észrevették, felső teste összeégett. Behozták a közkorházba, hol mintegy öt hónapig lesz ápolás alatt, ha ugyan megmarad.

Öngyilkosság. Baranyai György czelldömölki kertész, kinek koponyájában kissé hibbant elme lelezett, mult szombaton délelőtt házuk padlásán felakasztotta magát s mire hozzátartozói ésszrevették, már halott volt. Hétfőn temették.

Nyomtatta és kiadja: Dinkgreve Nándor Czelldömölk.

2 polgárista kisleányt Pápán teljes ellátásra elfogad uri család. Bővebb értesités nyerhető kiadóhivatalunkban.

Lóárverés.

A pápai cs. és kir. lókórház **1917. augusztus hó 21-ik napján délelőtt 10 órakor** a pápai lóvásártéren

öt ló és egy csikó

fog nyilvános árverésen **eladni.** Az árverésen vevők gyanánt csak azok vehetnek részt, akik a közigazgatási hatóság részéről kiállitott igazolványnyal birnak, azonban lókereskedők, illetve közvetitő-kereskedők még igy sem.

Pápa, 1917. augusztus 15.

A pápai cs. és kir. lókórház parancsnoksága.

KEMENESALJAI KÖZG. HITELBANK
Részvénytársaság, Czelldömölk.

Értesités!

Van szerencsénk t. ügyfeleink és a nagyközönség tudomására hozni, hogy

gabonaszükséglet

fedezésére szolgáló kölcsönöket

igen előnyös feltételek mellett folyósitunk.

Intézetünk az **Első Magyar Általános Biztosító Társaság** főügynöksége lévén, szives figyelmébe ajánljuk t. ügyfeleinknek, hogy az épitkezési anyagok, termények stb. értékének lényeges emelkedése folytán a **megfelelő értéktöbblet utánbiztositásáról** saját érdekükben **gondoskodni** sziveskedjenek, nehogy annak elmulasztásával tüzkár esetén nagyobb veszteség áll

Egyuttal közöljük, hogy intézetünk, mint a magyar királyi osztálysorsjáték főelárusitója a XXXIX. sorsjátékra **osztálysorsjegyeket árusit el** eredeti feltételek mellett.

Egyéb bankszerü ügyekben is szivesen állunk b. rendelkezésre.

Teljes tisztelettel

Kemenesaljai Közg. Hitelbank Részvénytársaság.